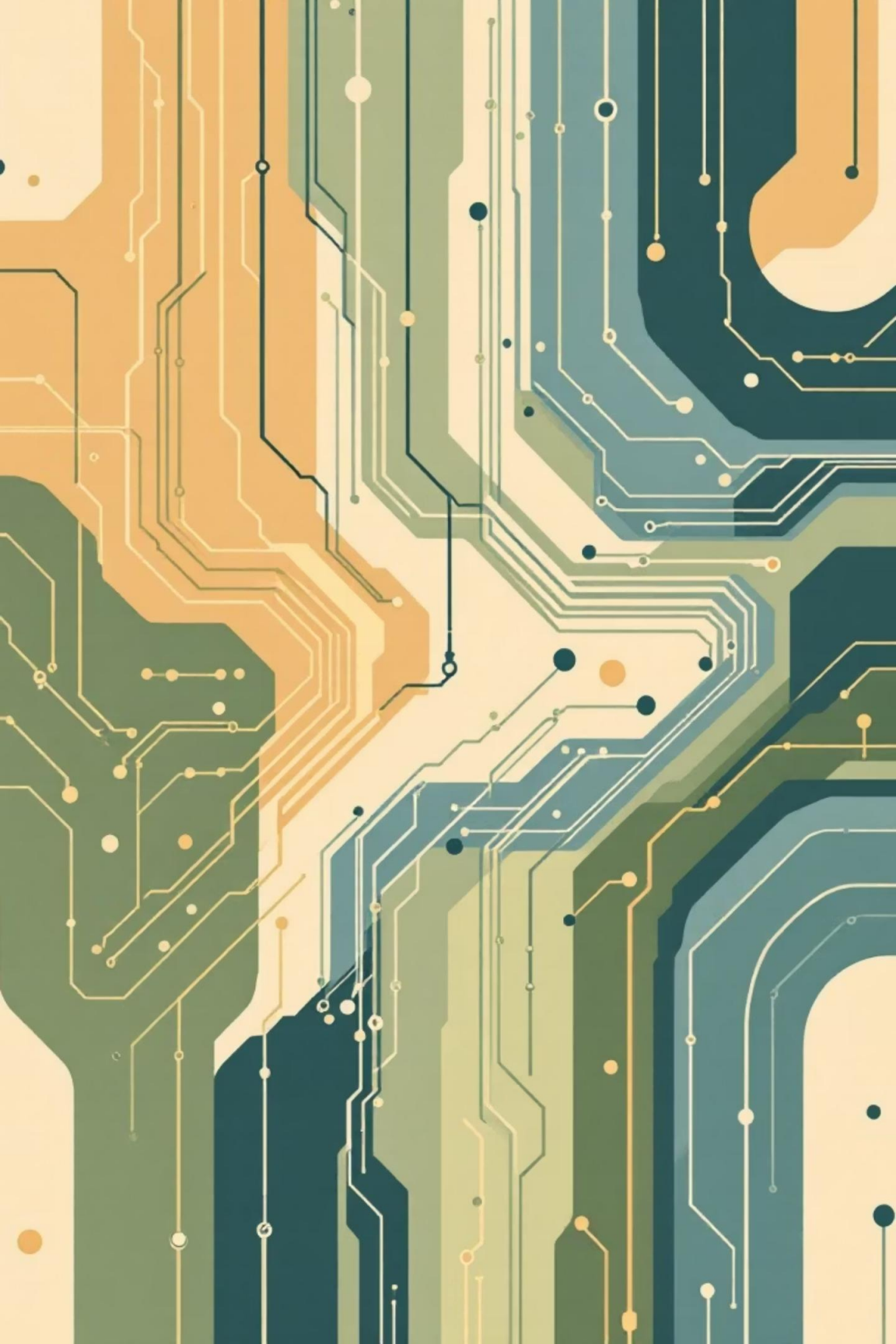

IKT auditi: no izaicinājumiem uz izcilību

Ceļš uz drošību, kvalitāti un ilgtspēju digitālajā laikmetā

Valsts ieņēmumu dienests
10.12.2025.

Audita fokuss 2024. -2025. gadā

Kiberdrošība

ietver tehnoloģijas un cilvēku faktoru, piemēram, mācības, pikšķerēšanas testus un incidentu pārvaldību

Datu pārvaldība

nodrošina stabilitāti un uzticamību ar skaidri definētiem datu īpašniekiem un atbildībām

IKT projektu vadība

nodrošina struktūru un kvalitātes kontroli, lai izvairītos no «dārgiem» pārsteigumiem sarežģītos uzdevumos

Galvenie riski

1

Atkarība no ārpakalpojumu sniedzējiem

rada ievainojamības risku bez skaidrām atbildībām un kontrolēm

2

Nepietiekama drošības kultūra

palielina risku, ka darbinieki neievēros noteiktās procedūras un standartus

3

Incidentu pārvaldības nepilnības

kavē problēmu savlaicīgu atklāšanu un novēršanu

4

Resursu trūkums

nepietiekams IT personāls/kompetences, ierobežo audita ieteikumu efektīvu ieviešanu un palielina kļūdu iespējas

Audita atziņas

Projekti nav tikai projekti – tie ir riska menedžmenta treniņi! Ja nav skaidras vadības, risks kļūst par realitāti

Sarežģītie IT uzdevumi jāīsteno kā projekti ar skaidru vadību, uzraudzību un kvalitātes kontroli

Auditoriem

Pārbaudiet, vai projektos ir risku incidentu reģistrs. Ja nav, tas ir sarkanais karogs

Audita atziņas

Kvalitāte nav luksuss, bet izdzīvošanas stratēģija. Bez kvalitātes kontroles IS ir kā auto bez bremzēm

Nepietiekama kvalitātes kontrole = dārgi pārsteigumi.
Ieteikums: izveidot ekspertu vienību kvalitātes uzraudzībai

Auditoriem

Jautājiet – Kur ir kvalitātes pārvaldnieks? Ja klusums, problēma ir “skaļa”

Audita atziņas

Datu pārvaldība = spēks

Skaidri definēti datu īpašnieki un atbildības par koplietošanas funkcionalitātēm ir pamats drošībai

Auditoriem

Pārbaudiet, vai datu īpašnieki ir dokumentēti – ja nav, tas ir kā “auto bez stūres”

Audita atziņas

Plāni bez apstiprinājuma = sapņi bez realitātes

IS attīstības darba plānu jāapstiprina, jāiekļauj rezultatīvie rādītāji un jāveic tā ieviešanas kontrole

Auditoriem

Jautāji – Vai IS attīstības plāns ir vadības apstiprināts, prioritizēts un tam ir finanšu segums? Ja nav, tas ir tikai “Excel mākslas darbs”

Audita atziņas

Kiberdrošība – ne tikai IT, bet arī cilvēku faktors

Pikšķerēšanas testi, mācības, procedūras ārkārtas gadījumiem ir obligāti

Auditoriem

Pārliecinieties par ir incidentu reģistra kvalitāti un atjaunošanas plāna testiem. Pārbaudiet, vai skaidri noteikta apsardzes ārpakalpojuma loma un atbildība? Ja nav, tur var ieiet pat Jūsu kaimiņš!

Tendences un nākotnes virzieni

Risku vadības integrācija

Auditi arvien vairāk fokusējas uz proaktīvu risku identificēšanu, ne tikai uz atbilstības pārbaudēm.

! Kaut arī audits nav detektīvs – dažreiz atrast risku ir kā atrast slepeno kodu!

Kompetenču paaugstināšana

Plašs mācību programmu klāsts, ko var apgūt pašmācību ceļā

Ilgspēja un sociālā atbildība

IT audits iekļaujam digitālo atkritumu problemātiku

Jaunā auditora pieredze

Vienkāršība ir mānīga –
šķietami viegls audits atklāj, ka, skatoties «kopējo bildi», nekas nav vienkāršs.

Tas ir kā leduskalns –
redzi tikai virsotni, bet zem ūdens slēpjas milzīgs apjoms.

Politikas un procedūras ir, bet vai tās dzīvo?

Daudzās iestādēs ir dokumentētas politikas, bet vai realitātē tās tiek ievērotas?

Tehnoloģija bez cilvēka faktora ir kā slēdzene bez atslēgas –
nodarbināto mācības ir kritiski svarīga

Kiberdrošības pārvaldnieki atgādina:
Ja parole ir jūsu dzimšanas diena, tad hakeris jau raksta jums dzimšanas dienas apsveikumu!

Audits nav tikai kontrole – tas ir ceļvedis uz digitālo izcilību

Paldies!